N°. 53. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 4den JULIJ.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 Julij 1834.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood* bepaald is, als volgt:

Een BROOD van 8 Cents, moet wegen 10 Oncen en ½ Lood.

En dat van 4 Cents, 5 Oncen en ¼ Lood.

De prijs van het *Vleesch* is bepaald, als volgt:

Het RUNDVLEESCH, 48 Cents per pond.

Het SCHAPENVLEESCH, 48 Cents per pond.

Het VARKENVLEESCH, 30 Cents het pond.

Wordende alzoo alle Broodbakkers en Vleeschhouwers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 3 Julij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 30sten Junij ll., n°. 743/668, is aan den *BIJLEGGER bij de Aucaner Boschnegers*, CHRISTIAAN GERHARDUS TREHEEN, *ontslag* uit die betrekking verleend, en in deszelfs plaats benoemd en aangesteld, DIEDERIK HENDRIK BEYDERHASE.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 3 Julij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 30sten Junij ll., n°. 744/669, is tot *KLERK* bij het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer* benoemd en aangesteld, ERNST AUGUST VON WILLWEBER ET ALLSTEADT.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BURGERLIJKE STAND.

Gouvernements Secretarij.

Den 3 Julij 1834.

Op heden zijn ten Gouvernements-huize in ondertrouw opgenomen:

ARIE VAN VELSEN *jongman*, oud 29 jaren, geboren te *Amsterdam* en ANTOINETTE WILHELMINA MARQUARD *jonge dochter*, oud 24 jaren gebooren alhier en beiden woonachtig in deze Colonie.

In kennisse van mij,

Eerste Commies ter Secretarij voormeld,
G. S. DE VEER.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 14 Mei ll.

Nederlanden.

Het *Journal de la Haye* verzekert, dat de Hertog van Nassau stellig zou geweigerd hebben, om zijne bekrachtiging aan eenige vervreemding van Luxemburg te geven. De *Munchener Politische Zeitung* behelst, zegt dat *Journal* al verder, eene akte, waar bij de Hertog verklaart, dat, al wilde hij, hij geen afstand van het Groot Hertogdom Luxemburg kan doen.

Naar men verneemt, is, tot wegneming van alle deswege bestaande onzekerheid, en naardien het bezigen van behoorlijke kruibanden onvereenigbaar is met de stipste in acht neming van hetgeen bij de generale instructie betrekkelijk de posterijen, ten aanzien der wijze van inpakking en verzegeling der aangeteekende brieven, in het algemeen is voorschreven, terwijl deze voorzorgen, uit den aard der zaak vooral niet minder te pas komen bij de verzending der zeer belangrijke geldswaarde, die somwijlen in de ambthalve aangeteekende pakketten van beambten der schatkist kan zijn besloten, — thans verklaard, dat, in het algemeen, nimmer het bezigen van kruisband voor ambtshalve aangeteekende brieven behoort te worden gevorderd, maar dat, integendeel, voor zoo verre sommige beambten, die overigens voor hunne onderlinge correspondentie kruisbanden moeten bezigen, elkander geldswaarde op de bedoelde wijzen mogten hebben toe te zenden, zij zich van gesloten omslagen zullen moeten bedienen, en overigens de verdere, bij de generale instructie voorgeschrevene formaliteiten behooren te worden in acht genomen: alles nogthans onverminderd de bevoegdheid der Post-Direkteuren, om, bij vermoeden van fraude, de opening der pakketten in hun bijzijn, door de belanghebbenden, ten fine van verificatie, te verzoeken.

De verschillende beambten zijn andermaal opzettelijk herinnerd aan de bepalingen van de generale instructie, opzigtelijk de behoorlijke sluiting en verzegeling der aangeteekende brieven, en dit te meer omdat, nog zeer onlangs het niet behoorlijk in acht nemen van de daaromtrent voorgeschreven formaliteiten tot eene reclamatie, wegens vermissing van geldswaarde, heeft aanleiding gegeven. De ambtenaren, welke voortaan niet behoorlijk geslotene en verzegelde stukken ter verzending mogten aannemen, zijn voor de gevolgen van dien verantwoordelijk gesteld; zullende de nalatigheid, door de correspondeerende kantooren aan het hoofdbestuur worden kenbaar gemaakt. Gemelden postambtenaren is nog te kennen gegeven, dat het bezigen van ... in ieders handen is, in plaatse van een cachet, tot het verzegelen van aangeteekende brieven, geen genoegzamen waarborg tegen misbruiken aanbiedt, en dat voortaan geene brieven, die alleen met dergelijke afdrukken van geldspecie verzegeld zijn, tot de aanteecking zullen worden toegelaten. Eindelijk is nog aangemerkt, dat uit de ondervinding is gebleken, dat, bij de verzending van gewone geldartikelen, aan ingezetenen van dorpen of gemeenten, waar geen Postkantoor is gevestigd er dikwerf groote ongelegenheid ontstaat, door de omstandigheid, dat de beambten der tusschenkantoren niet weten op welk van verschillende nabij gelegene Postkantoren de wissels voor zoodanige geldartikelen zijn afgegeven, en dat zij daardoor wel eens gevaar loopen van het bedrag dier artikelen aan een verkeerd kantoor, althans aan een ander dan waarop de wissel is afgegeven te verzenden, hetgeen dan een vruchtelooze aanmelding van den belanghebbende bij het betrokken kantoor benevens eene groote vertraging in de uitbetaling ten gevolge heeft; en dat derhalve voortaan, bij de primitieve afzending, ter plaatse waar zoodanig artikel is nedergelegd, niet zoo zeer de woonplaats van den geadresseerden, waarvan de kennis, bij dergelijke verzendingen, voor de tusschenkantoren van geen het minste belang is, als wel den naam, van het kantoor waarop de wissel is afgegeven, in den adviesbrief zal worden vermeld, ten einde het geld steeds ter regte plaatse van bestemming aankome

Duitschland.

In de *Augsb. Allg. Zeitung* leest men het volgende uit FRANKFORT.

Wegens de onderhandelingen te Biberich verneemt men, dat, vermits de voorstellen van den Koning der Nederlanden weinig verschilden van de vroegere, die openlijk bekend zijn geworden de Hertog van Nassau bij zijne eerste verklaring gebleven is, en dat dus de Hollandsche Gevolmatigde zich genoodheeft gezien, te 's Hage op nieuwe instructien aan te dringen. Het is nu moeijelijk vooruit te zien, welke weg aan den Heer van Rheede aangetoond zal worden; men gelooft echter nog steeds dat de onderhandelingen gunstig afloopen, en dat de Gevolmagtigden niet uiteen zullen gaan, dan nadat men wegens zekere punten zal zijn overeengekomen, die, bij nadere onderhandelingen, de territoriale geschillen tusschen Belgie en Holland ten minste verligten zullen. De Gevolmagtigden van Oostenrijk en Pruissen moeten aannemelijke voorstellen gedaan hebben, die de toestemming der Agnaten vermoedelijk verkrijgen zullen. Is dit eens zoo, dan mag men vertrouwen den afloop van het geschil met Belgie te gemoet zien.

— De laatste dagen hebben plotseling aan de Europesche politiek een zeer beslissend karakter gegeven. Twee groote Staatsverbonden staan tegenover elkander. Op den eene zijde ziet men Oostenrijk, Pruissen en Rusland naauw vereenigd, om door het handhaven der bestaande orde van zaken en vooral de uitoefening van het regt, aan de revolutionnaire propaganda en hare leerstellingen perk te stellen; op de andere zijde hebben zich Engeland en Frankrijk verbonden om, de zoogenaamde vorderingen des tijds huldigende, de beginselen eener wedergeboorte van alle maatschappelijke betrekkingen te begunstigen, en hebben thans ook Spanje en Portugal in dit verbond opgenomen. Waar- [illegible] regeringen van Spanje en Portugal onder de vanen van het liberalismus! Wat deze gebeurtenissen verder baren zullen, is moeijelijk te voorzien. De drie oostelijke groote Mogendheden zullen dit verdubbele verbond zeer bedaard aanzien en maatregelen van voorzorg nemen, alleen voor het geval, wanneer het de regering van Frankrijk niet meer gelukken zoude den hervormers perk te stellen, indien deze boven de haar welgevallige maat zouden pogen te hervormen. Spanje en Portugal bevatten insgelijks zoo vele kiemen van inwendige beroeringen, dat zij, die buitendien van weinig belang voor het overige Europa zijn, geene eigenlijke beschouwing verdienen, en dat hun bondgenootschap voorcerst aan de beide westelijke groote Mogendheden van geen groot nut zijn zal. Duitschland ligt te midden dezer twee verbonden; zal hetzelve onzijdig blijven, of insgelijks eene beslissende partij kiezen? Wat zullen de overige Europesche Mogendheden doen? Zal Belgie het viervoudig verbond versterken en welken invloed zal zulks op de Belgische aangelegenheden hebben? Men ziet welke gewigtige vragen zich opdoen, en welke nieuwe verwikkelingen de Vorst der diplomaten te Londen heeft doen oprijzijn. Intusschen kan het ook hier wederom de berg in barensnood zijn. Oorlog zal er niet ontstaan, en daarin zullen alle regeringen, afgezien van de verscheidenheid hunner zienswijze, eensgezind zijn: wij moeten ons tegen de republikeinsche partij verheffen. De verwachtingen der republikeinen zullen dus door het viervoudige verbond ook niet vervuld worden.

Zwitserland zal in dezen zomer veel nadeel lijden door de vele partijen, die in dat land heerschen en door de strengere maatregelen der naburige Staten, vermits vele reizigers daardoor van het bezoeken des lands worden afgehouden, en de genomene maatregelen veeleer gescherpt dan verzacht zullen worden. Volgens Zwitsersche brieven wordt derhalve in vele Kantons de wensche steeds meer algemeen, dat men den naburige Staten niet langer aanleiding tot het nemen van zoodanige maatregelen zoude geven.

MENGELINGEN.

Het wederkeerig Gastmaal.

Een Romantisch Geschiedkundig Tafereel.

Hendrik III, de zwakke (de ziekelijke) bijgenaamd, was een Vorst, die aan het beminnelijkst karakter een zeldzaam vernuft paarde. Bij zijne troonsbeklimming niet meer dan elf jaren oud zijnde, werd er een Regentschap benoemd, om, gedurende zijne minderjarigheid, de Staatszaken te besturen. — De Markies *de Villena*, de Aartsbisschop van Toledo, en eenige andere Grooten, maakten dit Regentschap uit; en hunne kabalen verwekten niet weinig wanorde in den Staat. Niet minder bewogen door de gedurig herhaalde klagten des volks, als door de listige kunstgrepen en roofzucht der Grooten, besloot *Hendrik*, om zich niet langer te bepalen tot het voeren van den ijdelen titel van Koning, maar zelf de teugels van Staat in handen te nemen. Tot nu toe hadden zijne talrijke voogden de grootste zorg gedragen, om hem geheel buiten de openbare zaken te houden, en hij was onbekend met de tallooze daden van onregtvaardigheid en ontrouw, waaraan zij zich schuldig maakten. Hartstogtelijk het jagtvermaak en de muzijk beminnende, verdeelde de Koning tusschen deze twee vermaken bijna al zijnen tijd, terwijl zij, die in zijnen naam regeerden, het maar al te gaarne zagen, dat hij zich geheel aan vermakelijkheden overgaf, die hem beletteden zich met gewigtiger zorgen bezig te houden. Eene gebeurtenis echter, welke voorviel, toen hij op het punt was zijn zestiende jaar te bereiken, opende [illegible] voor de inhaligheid zijner voogden, en deed hem besluiten het gezag te hernemen, hetwelk zij zich in zijnen naam aanmatigden.

Eens dat de Koning van zijn geliefkoosd tijdverdrijf, de kwakkeljagt, terug kwam, betrad hij vroeger dan naar gewoonte zijn paleis. Hij wachtte eenigen tijd op zijn middagmaal, en zond eindelijk zijn page, om den hofmeester naar de oorzaak van dat verwijlen te vragen. De page kwam weldra terug, maar scheen niet te durven spreken. « Wel! *Rodrigue!*" zeide de Koning, « wat is de oorzaak? is hofmeester en kok plotseling gestorven?" « Neen, Sire!" antwoordde de page, « maar er is niets voor een middagmaal gereed." « Verduiveld dat is onvergeeflijk! ik zie echter niet, dat er zoo vele toebereidselen noodig zijn, mijne soberheid is genoegzaam bekend! Zeg, dat men diene wat men wil; maar men moet zich haasten; want de jagt heeft mijn eetlust buitengewoon opgewekt!" De page vertrok met dit nieuwe bevel, maar kwam weldra terug niet van eene menigte bedienden, die het middagmaal opbragten, maar alleen vergezeld van den Opperhofmeester, of Intendant, wiens lang gezigt eenig bijzonder ongeval aankondigde.

« Wel! bij onze lieve vrouw," riep de Koning, « wat is er toch, mijn arme *Martos*, dat gij met zulk een jammerlijk gezigt voor mij verschijnt? antwoord, waarom is mijn middagmaal niet gereed?"

« Ik vraag duizendmaal verschooning aan Uwe Hoogheid, maar het middagmaal...

« Wel nu! het middagmaal, wat is er van geworden?" vroeg de Koning glimlagchende; « is het door de katten verslonden of door den kok verbrand?"

De Opperhofmeester schudde het hoofd met een veelbeteekenend gelaat, hetgeen tot inleiding voor zijn treurig verhaal diende.

« Ik ben ontroostbaar, dat ik zulk slecht nieuws aan mijn Koning moet mededeelen; maar de waarheid is, dat er op dit oogenblik niets in het paleis is, hetwelk men hem kan voordienen."

« Daar is weinig aan gelegen," hernam de Koning op luimigen toon, « het minste zal voldoende zijn: gij weet ik ben met weinig te vreden; ga spoedig."

Maar *Martos* bewoog zich niet, en de reeds zoo treurige uitdrukking van zijn gelaat nam een nog statiger tint aan. « Vorst," sprak hij, « in het geheele paleis is niets te vinden, geschikt om ook den minsten uwer onderdanen voor te zetten. Wij hebben volstrekt niets!"

» Voor den drommel, dat is al te erg!" riep de Koning half lagchende, half toornig. « God weet dat er geen weelde bij mijne maaltijden heerscht. Er is geen een gegoed burger in mijn Koningrijk, die geen beter sier maakt dan zijn Vorst; maar of dat nog niet genoeg ware, zoo kan ik zelfs mijn sober maal niet eens krijgen. Het is inderdaad vreemd, maar ik moet toch iets eten. haal mij slechts een stuk koud vleesch met eenige groentens."

« Ik ben waarlijk wanhopend," zei de Hofmeester, « wij hebben noch koud vleesch, noch eenige groenten hoegenaamd."

« Zonderling inderdaad! Ik geloof waarlijk dat als ik om een korst brood vroeg, ik gevaar zou loopen van het niet te kunnen krijgen."

Het stilzwijgen van *Martos* deed zijn meester duidelijk genoeg zien, dat hij zich in dat vermoeden niet bedroog.

« In allen geval zeg aan den kok, dat hij mij het wild gereed maakt, dat ik van de jagt heb mede gebragt: dit ten minsten zal niet verdwenen zijn, of er moest eenig geheimzinnig wezen tegen mijn diner hebben zaamgezworen."

Terwijl men het eten gereed maakte, dacht de Koning na, over de oorzaak van het verschrikkelijk ledig, dat in zijn spijskamer bestond. Overtuigd, dat deze zaak meer dan één geheim verborg, besloot hij dat te doorgronden en eindelijk eens de beweegreden te leeren kennen van zulk eene volstrekte berooving.

Toen eindelijk het wild op tafel gebragt werd, bemerkte hij met verwondering, dat geen zijner bedienden tegenwoordig was, en dat hij niemand had om hem te dienen, als den Opperhofmeester en den kok-zelve.

« Wat beteekent dit?" riep *Hendrik* verontwaardigd uit: « waar zijn dan al die leggloopers van knechts? het kwam mij voor, dat hun getal dag aan dag verminderde; maar zijn zij van heden alle bescholten?"

« Vertrokken! Sire! vertrokken," zeide *Martos* op een droevigen toon.

« Vertrokken! en waarheen? die lage ondankbaren! Zijn zij dan zoo ontevreden in mijne dienst, dat zij als met onderling overleg mijn paleis verlaten hebben?"

« Helaas! de schatkist is zoo geheel ledig, dat Uwe Hoogheid de onkosten van zijn huis niet meer kan betalen. Reeds sedert lang hebben uwe bedienden geen penning hunner huur ontvangen, en zij hebben niet kunnen besluiten om er langer naar te wachten."

De Koning kon dergelijk berigt naauwlijks gelooven. Hij zag den Opperhofmeester scherp aan, wiens gebaren en neergeslagene oogen de waarheid zijner betuigingen bevestigden.

« Dat verdient wat van naderbij onderzocht te worden," zeide *Hendrik*, trachtende de verontwaardiging die hem vervulde te bedwingen. Dewijl dan mijne waarde voogden zoo weinig zorg voor hun pupil dragen, moet ik hen ten minsten van alle verantwoordelijk ontslaan. Groote God! waartoe zullen mijne arme onderdanen gebragt zijn, indien hun Vorst geen middagmaal meer kan vinden en geen knecht om hem te dienen."

Een gedwongen lach van *Martos*, van een veel beteekenend hoofdschudden vergezeld, gaf te kennen, dat hij iets buitengewoons te ontdekken had, indien het hem slechts geoorloofd was te spreken. De Koning begreep die stomme taal, en noodigde hem uit, om zich zonder schroom te verklaren.

« Misschien is het groote verwaandheid van den kant van een gemeen man, zoo als ik," begon de Opperhofmeester, « om zich met dingen te bemoeijen, die hem eigenlijk niet aangaan, en zijn gevoelen daarover te durven uiten, maar ik meen goede redenen te hebben, om te vermoeden, dat de voogden van Uwe Hoogheid als om strijd de Koninklijke schatkist plunderen."

« Sedert eenigen tijd heb ook ik dat vermoeid;" zeide de Koning, hem in de reden

vallende, « maar hunne schraapzucht gaat toch voorzeker niet zoo ver, dat zij mij van honger zullen willen laten sterven."

« Sire!" zeide *Martos*, « ik weet iets, dat hierover misschien licht kan verspreiden."

« Inderdaad, laat dan hooren."

« Welnu! mijn Vorst, ik weet dat een der Regenten, de Aartsbisschop van Toledo, heden een groot feestmaal geeft, waarop de voornaamste Heeren van het Hof zijn genoodigd."

« Allerliefst! Terwijl de Koning van Castilië niets heeft om te eeten, doen die hoogmoedige Edelen zich ten zijnen koste te goed! Welnu zonder genoodigd te zijn, wil ik mij naar het feest van dien Prelaat begeven. Mijne waardige voogden, mijne neiging tot stille vermaken kennende, houden zich overtuigd, dat ik in mijn paleis ben opgesloten, om van de vermoeijenissen der jagt uit te rusten. Ik wil hen verrassen en bij het feest tegenwoordig zijn. *Fadrigue!* bezorg mij de vermomming van een rondreizend toonkunstenaar; en gij *Martos*, zorg door tusschenkomst van den Intendant des Aartsbisschops, dat ik tot in de feestzaal kan doordringen."

Dit plan was naauwelijks genomen, of het werd ook ten uitvoer gebragt. De Koning verkleedde zich, nam zijne guitar en bij het vallen van den nacht rigtte hij zijne schreden naar het Aartsbisschoppelijk paleis. Hij had zijn getrouwen Hofmeester vooruit gezonden, en zich verlatende op de trouw van *Martos* en op zijne vermomming, kwam hij aan de poort van het paleis des Prelaats, op het oogenblik, dat de gasten zich aan tafel zouden begeven.

De Koning hoorde het gedruisch en geraas der toebereidselen, en naar de menigte der bedienden te oordeelen, die af en aan liepen moest het feest van eene waarlijk Koninklijke pracht zijn. Zijne verontwaardiging werd levendig in hooge mate opgewekt, maar hij besloot deze gelegenheid, om de Grooten van zijn Hof grondig te leeren kennen, niet te laten voorbij gaan, en alle middelen, die hij in zijn magt had, aan te wenden, om zijne vermomming vol te houden.

Om de nieuwsgierigheid der gasten op te wekken, die zich met luidruchtige vreugde aan de vermaken der tafel overgaven, begon hij een prælndium met bijzonder veel smaak. Deze heerlijke accoorden trokken weldra hunne aandacht, en allen roemden het talent van den kunstenaar.

« Men kan niets welluidenders hooren;" zeide de Markies *de Villena*, « en ik kan er goed over oordeelen; want gij weet, dat ik met dat voornaam gedeelte van 's Konings opvoeding ben belast geweest."

« Op mijn eer — zeide *don Pedro de Mendoza*, — ik twijfel, of de Koning zelf, niettegenstaande al zijne begaafdheid, dezen minnezanger zou kunnen evenaren."

« Wie is het? — vroeg de Prelaat aan zijn Intendant.

« Het is een arm muzijkant, die Castilië doorreist. Hij is mij door eenen vriend om zijne verwonderlijke begaafdheid aanbevolen."

« Men heeft u niet misleid," hernam de Aartsbisschop; « laat dien man binnen komen opdat wij te beter over zijne verdiensten mogen oordeelen. »

Dit bevel werd ten uitvoer gebragt en de gewaande minnezanger bevond zich weldra in de feestzaal. Hij was getroffen over den luister, die daar was ten toon gespreid. De fijnste en keurigste geregten waren op de tafel als opgehoopt, en een drom van bedienden gehoorzaamde aan den minsten wenk der gasten. *Hendrik* plaatste zich in een hoek, van waar hij al wat er voorviel kon waarnemen, en de aanmerkingen kon hooren, die zijne voogden mogten ontsnappen.

« Gij schijnt nog jong," » zeide de Aartsbisschop," „en echter hebt gij reeds groote vorderingen in uwe kunst gemaakt. Wie zijt gij?"

„Ach! edel Heer, ik ben een arme wees, en tot de grootste armoede gebragt, zoodanig, mijne goede Heeren! dat ik van daag nog niets gegeten heb."

« Arme jongen! laat men hem het een of ander geven. Zijt gij altijd zoo behoeftig geweest?"

« O, neen, Heer! zoo als gij mij hier ziet, ben ik van een edel geslacht, maar ongelukkig was ik nog zeer jong, toen ik mijn vader verloor, en in plaats dat mijne voogden naauwgezet hunne pligten zouden vervullen, hebben zij mij van mijne erfenis beroofd, en mij in zulk een armoede gelaten, dat ik verpligt ben om hier en daar rond te dwalen, om mijn onderhoud te zoeken. God is getuige dat ik waarheid spreek."

« Dat jonge mensch wekt mijne belangstelling;" zeide *don Pedro de Mendoza*, een der grootste plunderaars van de Koninklijke schatkist, » een dusdanig gedrag jegens een wees is onvergeeflijk."

« De Hemel zegene u, mijne goede Heer!" hernam de Koning: » maar uwe verontwaardiging zou nog veel grooter zijn, indien ik u eens verhaalde, dat mijne wreede voogden, op hetzelfde oogenblik, waarop ik mijn toevlugt moet nemen tot de weldadigheid van den edelen Aartsbisschop, ten mijnen koste de kostbaarste maaltijden geven."

„Indien gij waarheid spreekt — riep de vrome Prelaat met drift uit — dan verdienen zij eene voorbeeldige straf."

„Voorzeker," zeide *Mendoza* — Zij zullen alles terug geven, wat zij u ontnomen hebben."

„Wat, don *Pedro*!" hernam de Aartsbisschop; „zou die straf genoegzaam zijn? Het is eene misdaad, die de gevangenis en zelfs den dood verdient."

„Alle heiligen zegenen u:" riep *Hendrik* uit; „ik zal niet nalaten, mij tot u wenden, opdat mij regt geschiede."

Het feest duurde tot laat in de nacht. De Koning had, gedurende dien tijd, gelegenheid genoeg, om zich van de verdorvene beginselen en de ongebondene zeden zijner Hovelingen te overtuigen.

De ergerlijkste gesprekken en de losbandigste aardigheden gingen van mond tot mond: en overal ongepast waren zij het vooral aan de tafel van eenen strengen Aartsbisschop.

Bedwelmd door de keurigste wijnen, waren zij niet meer op hunne hoede, begonnen vrijelijk over hunne plannen te spreken, en pochten zelfs over de behendigheid, waarmede zij zich van de Staatsinkomsten wisten meester te maken.

De verontwaardigde Koning was meer dan eens in verzoeking om zijne vermomming af te werpen en de schaamteloozen te verpletten: maar hij bedwong zich, om eene meer volledige wraak te nemen.

Hij speelde en zong gedurende het feestmaal en ging eindelijk heen, zonder het minste vermoeden bij de feestelingen te hebben opgewekt.

Naar zijn paleis wederkeerende, dacht *Hendrik* na over de beste middelen, om den schuldigen hoogmoed zoo diep mogelijk te vernederen en zoo eenen schitterende voldoening te bekomen. Van dit oogenblik af, was hij meer dan ooit besloten, om de teugels van het bewind in handen te nemen. Binnen weinige dagen zou hij zijn zestiende jaar bereiken, en dit oogenblik koos hij om zijne plannen te volvoeren. Den volgenden dag zond hij plegtige uitnoodigingen aan de Grooten van zijn Hof ter bijwoning van een prachtig feest, waardoor hij zijn geboortedag wilde vieren; waarna hij al het voorgevallene scheen vergeten te hebben, en den Aartsbisschop en de overige Regenten als naar gewoonte ontving, zoodat zij niet het minste vermoeden konden, dat de Koning met hunne gedragingen bekend was.

Op den bepaalden dag voldeden de Hovelingen met graagte aan de koninklijke uitnoodiging. Zij waren nieuwsgierig, om te zien, welk een feest de Koning zoude geven, daar zijne schatkist ledig was. Misschien had hij een schat ontdekt, ofwel bij den Koning van *Arragon* of eenig ander Prins van *Spanje* geleend.

Don *Pedro de Mendoza* kon intusschen niet begrijpen, hoe in het eerste geval de schat aan zijne waakzaamheid ontsnapt was, en in het tweede, of de leening kon zijn daargesteld, zonder dat hij er de voornaamste onderhandelaar bij geweest was.

Hendrik zorgde, dat er onderscheidene geruchten over den luister van dit feest werden uitgestrooid, en de Hovelingen waren ongeduldig, om te weten, of de uitkomst hunne gissingen zou bevestigen of te schande maken.

Naarmate zij aankwamen, werden zij in een vertrek binnen geleid, waar men tot de aankomst der overigen moest wachten.

Toen allen waren verzameld, werden zij met veel plegtigheid in de voor het feest gereed gemaakte zaal binnen geleid. Maar hoe groot was hunne verbazing, bij het geheel vreemde schouwspel, dat zich daaraan hunne oogen vertoonde.

In plaats van eene prachtig versierde zaal zagen zij een ledig vertrek, zonder behangsel, zonder de minste versierselen. Eene ruwe tafel en niet minder ruwe banken maakten het geheele ameublement uit. De Koning zelf was, van het hoofd tot de voeten gewapend, aan het boveneinde der tafel gezeten, waarop zich geen ander voedsel bevond, dan voor ieder der gasten een stuk hard brood en eene kruik water.

Hendrik noodigde zijne gasten op de minzaamste wijze om te gaan zitten en het maal eer aan te doen, dat hij voor hun bereid had. « Misschien — zeide hij — is het juist niet zeer smakelijk; maar uwe genegenheid en uwe trouw zijn mij genoegzaam bekend, en ik houd mij overtuigd, dat gij ook de minste gunst van uwen Vorst met genoegen ontvangt"

De Hovelingen hielden zich zoo goed als zij in deze moeijelijke omstandigheid konden, plaatsten zich rondom de tafel, en deden hun best, om het harde voedsel, dat hen was aangeboden, naar binnen te slaan. Zij konden het doel van dit zot taereel niet raden, maar waren te slim, om niet te bespeuren, dat er eenige geheime bedoeling onder was verborgen.

Wanneer zij op den goeden luim en de minzaamheid van den Koning zagen, waren zij geneigd, om te gelooven, dat het niets anders was, dan het uitwerksel eener invallende gedachte: misschien moest het op eene zinlijke wijze de ontberingen voorstellen, welke de oude ridders zich dikwijls moesten getroosten: en de wapenrusting des Konings maakte dat vermoeden waarschijnlijk.

De Koning verslond intusschen gretig zijn deel, en zijn voorbeeld werd zoo goed mogelijk door zijne gasten gevolgd.

« Ik vrees — zeide hij — dat gij juist niet zeer te vreden met dit ontmaal zult zijn, maar het tweede geregt zal u hoop ik beter behagen." Bij dit gezegde maakten de gasten groote oogen en eene uitdrukking van vreugde vertoonde zich op hun gelaat.

Zij twijfelden thans niet meer, of het was slechts scherts, welke geen ander doel had, dan meer waarde te geven aan het feestmaal, dat voor hen bewaard was. In deze overtuiging stonden zij op en volgden den Koning naar een ander vertrek, waar men zeide, dat het tweede geregt gereed was; maar naauwelijks waren zij binnen getreden of hunne verbazing werd op nieuw gaande. De wanden waren met zwart behangen: al de vensters gesloten, en de zaal werd niet dan door twee of drie lampen slechts flaauwelijk verlicht. Van alle zijden beschouwde men de droevige zinnebeelden des doods. Aan het einde der zaal scheen een lijkkleed het een of ander te verbergen: een weinig verder was eene doodkist, aan welker voet een groot crucifix stond; een bekkeneel, een monnikskleed en een gebedenboek waren in de rondte geplaatst.

De Koning beval toen de deuren te sluiten en met eene vaste en indrukwekkende stem sprak hij zijne Hovelingen dus aan:

« Gij ziet, alles is gereed: maar voor wij tot het tweede geregt en tot het nageregt, hetwelk het feest moet bekroonen, overgaan, moet ik u eenige vragen doen. Gij, Aartsbisschop! zult gij op dezelve wegens uwe hooge waardigheid en bekende talenten het best kunnen antwoorden."

Na eene korte pause, vervolgde hij op strengen toon dus:

« Antwoord mij vrij uit: Hoeveel Koningen hebt gij in Castilië gezien?"

« Wel, drie;" antwoordde de verbaasde Aartsbisschop: uw grootvader don *Hendrik de Transtamare*; uw vader don *Juan*; en uwe Hoogheid."

De Koning deed dezelfde vraag aan meer

anderen en allen antwoordden twee of drie naarmate van hunnen onderdom.

« Hoe!" riep de Koning, met een toornig gelaat, gij durft uwen Vorst misleiden. De oudste van u zegt slechts drie Koningen in Castillie gezien te hebben, en ik, die de jongste van allen ben, heb er reeds meer dan een half dozijn aanschouwd ?

De Hovelingen waren geheel verbaasd, maar hunne ontsteltenis vermeerde zigtbaar, toen zij aan de verontwaardiging des Konings maar al te wel zagen, dat die vertooning alles behalve scherts was.

« Ja," hernam hij; »ik heb zes Vorsten in Castillie gezien, en gij kunt begrijpen, dat deze bevinding voor mij juist niet zeer aangenaam was, daar ik toch ook eenig regt op de kroon meen te hebben. Dat groot getal Koningen is schadelijk voor het geluk des lands: en het is veel te beter voor deszelfs welvaart, dat één alleen de geheele magt in zich vereenigt. Ik geloof meer regt op deze onderscheiding te hebben, dan een mijner deelgenooten. Welaan: dat dan de Koning Aartsbisschop van Toledo, de Koning Marquis *de Villena* en al de overige Majesteiten nog op dit oogenblik afstand doen van hun gezag: of wel dat zij zich gereed maken, om al de gevolgen hunner weigering te ondervinden."

Bij deze woorden stampte hij hevig op den grond, en eene troep gewapenden sprong van achter het behangsel, dat hun verborgen had, te voorschijn.

« Ziet daar — vervolgde de Koning — een gedeelte dier brave Ridders, die mijne regten zullen weten te handhaven."

De verwarring en ontsteltenis der Hovelingen stees ten top: de een na den ander wendde al zijne welsprekendheid aan, om den Koning te bevredigen; betuigende, dat, indien zij zich iets van de koninklijke voorregten mogten hebben toegeeigend, het alleen was uit overmaat van ijver, en uit begeerte om den Koning van het gewigt der Staatszaken te verligten.

Maar *Hendrik*, in plaats van zich door bedriegelijke woorden te laten vangen, bleef onbewegelijk; de valschheid hunner betuigingen verbitterde hem nog meer, en de vergiffenis, die op eene opene en opregte bekentenis zou zijn verleend, werd geweigerd aan de ellendige uitvlugten, die van waarschijnlijkheid waren ontbloot.

« Er blijft nog een punt tot regeling over," hernam *Hendrik*: »Gij hebt het feest gezien u door mij gegeven. Het kan zeker in geenerlei opzigt vergeleken worden met hetgeen de Aartsbisschop van Toledo voor eenige dagen gegeven heeft. Op dat feest, hetwelk ik nimmer zal vergeten, herinnert gij u misschien nog dien wees, den jeugdigen zanger, aan wien gij beloofdet regt te laten weervaren. Ik heb mij daarmede belast, en, bij den hemel ik beloof u, dat de wees eene schitterende voldoening zal ontvangen."

De Aartsbisschop en zijne deelgenooten waren als verpletterd. Zij zagen, dat het vruchteloos zijn zou, eenige verontschuldigingen bij te brengen, en zwijgende wachteden zij de ontknooping dezer gebeurtenis af. Eerder dan zij vermoedden, had dezelve plaats.

De Koning gaf een teeken, eene geheime deur opende zich en een geregtsdienaar, een priester en de scherpregter traden gelijkelijk binnen.

Het zwarte lijkkleed werd weggetrokken, en liet een blok en een bijl zien. Don *Hendrik* vervolgde: »Gij hebt u zelven veroordeeld, mijne Heeren!"

« Begin met de bekentenis uwer misdaad en het bewijs, dat gij al het onregtvaardig geroofde zult terug geven, te onderteekenen."

De onderteekening geschiedde terstond:

« Thens" — zeide de Koning met eene vaste stem: blijft er niets anders over, dan het vonnis uit te voeren, door den Aartsbisschop van Grenada geveld."

Beveelt Gode uwe zielen.

Bij die woorden wierpen de Prelaat en zijne medepligtigen zich meer dood dan levend aan de voeten van hunnen beleedigden Vorst, en hunne misdaad bekennende, smeekten zij op het nederigst om vergiffenis. De Koning, die, gelijk wij reeds gezegd hebben, geenzins wreed was van aard, en die hen misschien alleen eene les wilde geven, maakte na een oogenblik zwijgens een eind aan hunnen benarden toestand.

« Ik vergeef u," sprak hij: »want ik wil mijn geboortedag met geen bloed teekenen, maar gij zult gevangen blijven, tot zoo lang de kroon in het bezit is terug gekeerd van al hetgeen gij onwaardiglijk aan dezelve ontroofd hebt. Diegenen mijner gasten, die ik alleen genoodigd hebt, opdat zij getuigen van dit tooneel zouden zijn, en er hun voordeel mede doen, kunnen zich vrij verwijderen; maar gij Mijnheer en Regenten, die zoo schandelijk het goed misbruikt hebt, dat u was toevertrouwd; Gij zult mijne getrouwe officieren volgen. Verwijdert u."

De bloedverwanten en vrienden der gevangenen deden alles om hunne loslating te verkrijgen: de volledigste teruggave was weldra bewerkstelligd en de schatkist des Konings op nieuw gevuld tot geluk zijns Volks.

Deze gebeurtenis, waarin een zoo jeugdig Monarch zoo veel standvastigheid, wijsheid en moed, betoond had, maakte hem nog dierbaarder aan zijne onderdanen. Van dien oogenblik af regeerde hij alleen en onafhankelijk. De oneenigheden, die gedurende zijne minderjarigheid waren ontstaan, werden uitgedoofd; en Castilië was gelukkig en in vrede tot den dood des Konings.

De wankelende staat zijner gezondheid deed ongelukkig deze gebeurtenis eerder plaats hebben, dan men anders volgens den gewonen loop der Natuur kon verwachten. *Hendrik* stierf op zijn 27ste jaar, een kind in de wieg tot zijn opvolger achterlatende.

STADSNIEUWS.

In den nacht van Maandag op Dingsdag jl., heeft een Militair, welke ziek lag in het Hospitaal alhier, zich verhangen.

—— Aanstaande Zondag zal de plegtige inzegening van het nu voltooide Evangelisch Luthersch Kerkgebouw plaats hebben. Alle Autoriteiten en Kerkenraads-leden van de onderscheidene alhier gevestigde Gemeenten, zijn uitgenoodigd geworden ter bijwoning dier plegtigheid.

ADVERTENTIEN.

(27993) ALEXANDER SALOMONS, *Vendumeester*, zal op Maandag den 14den Julij aanstaande, des nademiddags ten *vier* uren, ten zijnen huize, publiek verkoopen:

76 koppen *SLAVEN*, afkomstig van de Plantagie *Crommelinsgift*, welke *drie* dagen vóór en op den Verkoopdag, ten bovengemelde huize zullen te zien zijn. — Het zal de Kooper of Koopers vrijstaan, na goedvinden, het gekochte, hetzij in contanten of in wissel, getrokken op 3 m. *zigt*, laatstgemelde door den Vendumeester goedgekeurd wordende, te voldoen.

Voorts zal hij op den 25sten Julij e. k., opveilen: De PLANTAADJE *CROMMELINSGIFT*, *cum. annex.*, met 5 koppen *SLAVEN*, zijnde dit Effect inmiddels te bezigtigen. — Adres bij de Heeren L. THIJM, JAN DE JAGER Ez. en J. F. MARQUARD, ofte wel bij den Directeur W. BLIEKVELDT, op de Plantagie *Faskertshoop*.

Paramaribo, den 4 Julij 1834.

(26185) De ondergeteekende in relatie als Testamentaire Executeur van nu wijlen den Wel Edel Gestr. Heer A. H. ZSCHUSCHEN, verzoekt bij deze alle degenen, welke eenige deugdelijke vorderingen mogten hebben tot lasten van gemelden Boedel, daarvan zoo spoedig mogelijk, naauwkeurige opgaaf bij denzelven te doen, om na accoord bevinding derzelve, betaling te erlangen; — en nodigt voorts derzelven Debiteuren, om binnen den kortst mogelijken tijd, hunne verschuldigden te voldoen, ten einde daardoor voor te komen, de onaangename gevolgen, welke de geregtelijke opeisching daarvan noodwendig te weeg zoude brengen.

Paramaribo, den 28 Junij 1834.

C. VALLÉE, Testamentaire Executeur.

(28550) De ondergeteekende zal door den Vendumeester M. A KEIJSER, op Dingsdag den 8sten dezer, des namiddags ten 4 uren, ten Sterfhuize van S. PINEDO, geb. TOVAR, op Vendu verkoopen:

Welonderhoudene MEUBELEN, bestaande in een Ledikant; Veere Bed en Toebehooren; Kleêrenkast; Secretaire; Tafels en Stoelen; Glas- en Fleetwerk; Gouden en Zilveren Horologien. Voorts: een Negermeid, genaamd Iriesie, zijnde eene bekwame *Huismeid*, en wat verder ten voorschijn zal worden gebragt.

Alle deze Goederen zijn één dag voor den Verkoopdag te bezigtigen.

Paramaribo, den 3 Julij 1834.

A. D. PINEDO qq.

(28518) De ondergeteekende heeft bij behoorlijke procuratie tot zijne *Gemagtigden* aangesteld, de Heer CHs VALLÉE.

Paramaribo, den 27 Junij 1834.

J. P. HEBECKER.

(28539) Cs. Js. BOUWMEESTER vertrekt. Verzoekt alle diegenen die iets van hem te pretenderen heeft, om na accoord-bevinding betaling te ontvangen.

SCHEEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Fregatschip Godefrida, Kapt. H. Wittebol qq. — Adres bij J. S. Louzada Jr. Sluit 7 Julij.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Noord-Holland, Kapt. H. K. Rugl. — Adres bij Gebrs. Reijns. — Sluit 7 Julij.

Het nieuw getimmerd Tweedeks Fregatschip Susanna Maria, Kapt. J. F. Spiegelberg. Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 10 Julij.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Surinaamsche Vriend, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 22 Augustus.

Het Schip de Jonge Lodewijk Anthonie, Kapt. R. Tjebbes. — Adres bij J. L. Gallée. Sluit 25 Julij.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik Fame, Kapt. Nickerson. Adres bij J. M. Samson.

Naar St. Thomas:

De Schoener-Brik Louise Adelaide, Kapt. C. S. Feilberg. — Adres bij M. Curiel.

Waterstand

AAN DE FORTRESSE *NIEUW AMSTERDAM*.

	's morgens.	's namidd.
4. Vrijdag	4—32.	4—56.
5. Zaturdag	5—16.	5—35.
6. Zondag	5—56.	6—15.
7. Maandag	6—35.	6—54.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks te *Paramaribo* 14 minuten later.

DRUKFEIL. — In ons vorig nommer, onder het rubriek WATERSTAND, staat: Hoog water. Laag water.; *moet zijn*: 's morg. 's namidd.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.